

**ĐỒNG QUẢN TRỊ HỆ SINH THÁI RỪNG PHÒNG HỘ ĐẦU NGUỒN
SÔNG NGÀN PHỐ
HUYỆN HƯƠNG SƠN¹, TỈNH HÀ TĨNH**

CONCEPT NOTE

(ttlanh@speri.org²/ HEPA March 2nd, 2024)

I. Bối cảnh:

Trong xu thế chạy đua công nghiệp và công nghệ dẫn tới phát thải CO₂ chạm ngưỡng báo động toàn cầu (416 PPM³ tương đương 1.2 độ) mà bên bị thương tổn và ảnh hưởng nhiều nhất là các nước đang phát triển, việc tái nhìn nhận khái niệm phát triển bền vững và chiến lược phát triển kinh tế mà ở đó hệ sinh thái – ngôi nhà chung của nhân loại - cần được đặt ở vị trí trung tâm là điều cấp thiết. Trong công cuộc tái nhìn nhận ấy, các chủ thể trong xã hội: chủ rừng⁴ (xét về mặt hành chính), chính quyền⁵, doanh nhân⁶ và sứ mệnh truyền thông giáo dục môi trường⁷ nên nhận thức về một chiến lược mang trọng trách nghĩa vụ tối cần thiết hợp tác và cam kết đồng hành dài hạn vì những hệ sinh thái đầu nguồn có chức năng phòng hộ xung yếu đang kêu cứu do nhân loại gây ra những tổn thương hàng thế kỷ, mà hậu quả là nồng độ phát thải khí CO₂ đang tăng đến mức báo động khẩn cho Trái đất và cho chính hơi thở của gần 8 tỉ người trên toàn hành tinh.

II. Mục tiêu:

1. Có được một cam kết Đồng Quản trị giữa 4 chủ thể dài hạn, bền, bình đẳng và minh bạch trong chiến lược hoàn phục và giàu hóa hệ sinh thái rừng đầu nguồn sông Ngàn phố

¹ Điều kiện tự nhiên, xã hội và kinh tế và Chiến lược hợp tác Đồng Quản trị dài hạn lưu vực đầu nguồn sông Ngàn phố

² dnbang@speri.org

³ Dẫn nguồn

⁴ CHESH-CODE

⁵ UBND SƠN KIM

⁶ PEPSICO

⁷ Tại Chí Tài nguyên Môi Trường- Bộ TNMT

bằng tập đoàn cây rừng bản địa⁸: 1) Lim Xanh, 2) Dổi Xanh; 3) Táo; 4) Trám Trắng; 5) De Hương; 6) Vàng Tâm; 7) Trâm đỏ; 8) Dẻ Nếp; 9) Rành rành – thí điểm tại “HEPA”⁹ với tổng diện tích đất lâm nghiệp là 30 ha. Tọa độ định vị/Giấy chứng nhận Quyền sử dụng đất số 2030/ 5/6/2002, Quyết định công nhận “Luận chứng quản lý rừng bền vững”/2020-2030 do UBND tỉnh Hà Tĩnh công nhận và Luận chứng “Bảo tồn và phát triển bền vững cơ thể Hệ Sinh Thái Rừng-Rẫy-Ruộng lưu vực Đầu nguồn Sông Ngàn phố” 2002-2052!

3. Trên căn cứ điểm 1, có được một luận chứng “Đồng Quản trị Hệ Sinh thái Đầu nguồn sông Ngàn phố” giữa 4 chủ thể thông qua công cụ SMART¹⁰/cây/HST¹¹, cấp ID/cây + cập nhật cảnh báo các biến động/ID/cây/1ha. (Thí điểm 30 ha/quy trình thí điểm đồng quản trị) từ xử lý, gieo ươm, trồng, khai sinh, chăm sóc, theo dõi, đo tăng trưởng sinh khối, năng lượng tích lũy Carbon, khả năng hấp phụ CO₂, khả năng tiết nước ngầm/1ha/30ha; theo đó, hình thành cơ sở đồng quản trị trên một webGIS/ 4 chủ thể đồng trách nhiệm giám sát và theo dõi sự lớn lên và năng lực ứng phó của CÂY/1ha/30ha!

4. Có được một bộ định chế đồng quản trị cho 4 chủ thể/ID Cây/30 ha (2024- 2025) bằng một WebGIS cập nhật, giám sát, cảnh báo và ứng phó, theo đó, rút bài học về cơ chế đồng quản trị, trước khi nhân rộng trên 7,500 ha/3200 chủ rừng vùng lán giềng HEPA (2026-2030). Xa hơn là tạo được một mạng lưới chủ rừng¹² trên toàn bộ lưu vực đầu nguồn thuộc các Tỉnh do HEPA và các tiền thân của HEPA giao đất, giao rừng từ năm 2000 tới nay (Lao cai, Sơn la, Nghệ an, Hà Tĩnh, Quảng bình, Kon tum, Các tỉnh Bắc Lào/140.000 ha rừng tự nhiên được quản trị bởi các bản làng dân tộc thiểu số/100.000 ha Rừng Cộng đồng/đất Lâm nghiệp)!

5. Có được một mô hình thí điểm đồng quản trị, tiếp năng lượng cho chương trình truyền thông, giáo dục về môi trường và xã hội hóa các hành vi hướng thiện, hợp tác, đồng chịu trách nhiệm đối với cơ thể hệ sinh thái đầu nguồn Sông Ngàn phố nói riêng và trên toàn quốc, góp phần cân bằng CO₂ từ kinh tế công nghiệp và công nghệ.

III. Đầu ra 2024-2025:

31. 12. 2024: 1) Hoàn thiện chi tiết quy hoạch hệ sinh thái đến từng tọa độ của (09) loài cây (xen kê); 2) Hoàn thiện quy hoạch hệ thống vườn ươm cây bản địa; 3) Thu hạt theo đúng mùa hạt rơi của (09) loài cây tại HEPA và lán giềng; 4) Lên kế hoạch chi tiết về bản đồ, lao động, loài cây, số lượng ươm, thời gian, tài chính cho 1,1,3; (lưu ý, WebGIS cần được hoàn thành ngay trong quý 2-3/2024 để cập nhật dữ liệu, hình ảnh, giáo trình, video).

⁸ Nhóm cây theo phân loại nhóm gỗ

⁹ Vùng thực hành Sinh thái Nhân văn

¹⁰ Specific Measurable Accountable Reliable Time! (quy trình thu hạt, xử lý, quy hoạch vườn ươm, gieo, chăm sóc, trồng và GPS/cây/ha/

¹¹ Hệ Sinh thái

¹² MECO-ECOTRA (1995-2015)/YIELDS-AGREE (2015-2035) www.cendiglobal.org

hepa@co2justice.org Đồng quản trị Hệ sinh thái Rừng đầu nguồn Sông Ngàn phố

31.12.2025. Có 90.000 cây thuộc (09) loài bản địa được trồng, **khai sinh, định vị, cân dung** và các thông tin cần và đủ cập nhật vào cơ sở dữ liệu WebGIS.
31.12.2025. Một giám sát, đánh giá độc lập 90.000 cây trên sơ đồ khai sinh chi tiết và có kết luận thí điểm, rút bài học kinh nghiệm đồng quản trị để có cơ sở tự tin mở rộng và một WebGIS Đồng quản trị, minh bạch làm cơ sở đăng ký tín chỉ Carbon trên thị trường chứng khoán (chủ rừng hưởng lợi 50%/1 tín chỉ!?).

IV. Trách nhiệm giữa các chủ thể và phương pháp

IV.1. Chủ rừng: 1) Pháp nhân là Chủ Đất Lâm nghiệp được cấp Giấy Chứng nhận Quyền sử dụng/Nghị định 163/NĐ-TTg/1999; 2) Chịu trách nhiệm pháp lý về xác định trạng thái rừng¹³ và đất lâm nghiệp theo Nghị định 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Lâm nghiệp và Thông tư số 33/2018/TT-BNNPTNT ngày 16/11/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quy định về điều tra, kiểm kê và theo dõi diễn biến rừng được sửa đổi bổ sung bởi Thông tư 16/TT-BNNPTNT sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 33/2018/TT-BNNPTNT. 3) Xây dựng hệ thống bản đồ pháp quy (khảo sát, điều tra, đánh giá hiện trạng và thuyết minh kỹ thuật) theo các Nghị định hướng dẫn dưới Luật Lâm nghiệp số 16/QH14/2017;. 4) Quy hoạch Hệ thống và lập trình phần mềm theo dõi tập đoàn cây bản địa theo nguyên tắc nương tựa giữa các dòng Năng lượng âm và dương/mùa/Cây/30 ha/Quần xã hỗn giao; 5) Chịu trách nhiệm cập nhật, giám sát, cảnh báo các biến động qua WebGIS.

IV.2. Chính quyền: 1) Cập nhật các biến động trong Đồng Quản trị thí điểm để kịp thời có các giải pháp quản lý Nhà nước.

IV.3. Doanh nhân: 1) Cập nhật GIS và đối chiếu thực tế sức khỏe Cây/HST/khả năng tích trữ Carbon/hấp phụ CO₂/dung tích tiết nước ngầm theo tuổi và tốc độ tăng trưởng của Cây.

IV.4. Truyền thông và giáo dục Môi trường: 1) Cập nhật, tài liệu hóa bằng báo viết, báo ảnh, báo hình, truyền thông vì mục đích nâng cao nhận thức công chúng và 2) Kết nối, xã hội hóa giáo dục truyền thông về môi trường và công bố đại chúng về các chỉ số thực tế giảm phát thải CO₂ tại vùng thí điểm.

V. Địa điểm khai sinh đồng Quản trị (Sinh – Thủy)

Vùng thí điểm tại HEPA/30 ha đất lâm nghiệp/Khu bảo tồn và phát triển Đa dạng Sinh học/ đầu nguồn sông Ngàn phố, Hương sơn, Hà tĩnh.

¹³ Đến từng lô, khoảnh, tiểu khu tùy diện tích Đồng quản trị Cây trồng
hepa@co2justice.org Đồng quản trị Hệ sinh thái Rừng đầu nguồn Sông Ngàn phố
Copyrights by HEPA

VI. Thời gian: 2024-2025

VII. Nguồn Lực (Chuyên môn, lao động, điều phối – quản lý và VNĐ¹⁴)

VII.1. Chủ rừng: thu hạt theo sinh lý, sinh thái mùa, bảo quản, xử lý, quy hoạch hệ thống ương, trồng, chăm sóc và theo dõi tăng trưởng/2024/2025/30 ha/90.000 cây/09 loài bản địa. (SMART tới từng Cây/ bộ chỉ số hiệu quả/Cây/ và ảnh hưởng của Cây/1 ha/30 ha/90.000 cây). Theo đó, lập phần mềm chăm sóc và cập nhật các biến trong Hàm số/Cơ thể Hệ Sinh thái Rừng-Rẫy-Ruộng^{3r(15)} trong Logic Nuơng tựa Sinh tồn¹⁶!

VII.2. Chính quyền: Quản lý biến động kinh tế, sinh thái, môi trường, xã hội của chủ rừng/2024/2025 qua WebGIS/site. (theo chức năng quản lý nhà nước).

VII.3. Tập đoàn: cập nhật tăng trưởng sinh khối, năng lượng tích lũy Carbon/hấp phụ CO₂, khả năng sinh thủy²⁰²⁴⁻²⁰²⁵ theo công thức khoa học và chịu trách nhiệm chi trả tín chỉ CO₂ trong suốt vòng đời ID/ Cây/30 ha/90.000 cây/HST đầu nguồn.

VII.4. Truyền thông Giáo dục Môi trường: Truyền hình, truyền thông sự tăng trưởng của 9 loài hỗn giao qua cập nhật cơ sở dữ liệu trên WebGIS/site thí điểm/2024-2025.

¹⁴ Việt Nam Đồng.

¹⁵ Re-use/Tái sử dụng – Re-cycle/Tái Chế - Re-Newable/Tái tạo)

¹⁶ Mùn-Sinh khối- Sinh khí– Sinh Kế - Sinh quyền /Sinh tồn.

VII. Có 9 loài gỗ thuộc các nhóm cây bản địa vùng Đầu nguồn Sông ngàn phố.

TT	Tên Cây Phổ thông/Vùng/Miền/Latin	Nguồn gốc địa lý	Thuộc nhóm Gỗ	Giá trị tài sản/sử dụng	Thuộc tính tài nguyên	Nguy cơ nòi giống
1	Gỗ De Hương	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	I			X
2	Gỗ Lim Xanh	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	II			X
3	Gỗ Trâm Đỏ	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	II			X
4	Gỗ Tấu	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	II			
5	Gỗ Rành rành	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	VII			
6	Gỗ Vàng tâm	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	IV			X
7	Gỗ Dẻ nếp/thu hạt/Đạm	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	VII			
8	Gỗ Trám Trắng /Đạm dinh dưỡng	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	VII			X
9	Gỗ Dổi xanh	Rừng mưa nhiệt đới đầu nguồn sông Ngàn Phố	IV			50-50

VIII. Phân tích các quan tâm về lợi ích và chỉ số hiệu quả hướng tới

Nhân tố Chủ thể	Nội dung quan tâm	Đầu ra	Cách tiếp cận	Chỉ số hiệu quả	Chỉ số ảnh hưởng
Chủ Rừng (HEPA)	Cơ thể HST đầu nguồn khỏe, đa dạng, khả năng chống chịu cao, tiết nước lớn, tích lũy Carbon cao, hấp phụ CO2 khỏe, tạo được một tiểu vùng sinh thái an toàn, đủ sinh kế cho chủ rừng và ảnh hưởng tích cực tới hạ nguồn.	30 ha đất lâm nghiệp được phủ xanh bởi 90.000 cây hỗn giao thuộc 9 loài bản địa. Độ che phủ và tăng trưởng khỏe mạnh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Các cơ sở pháp lý của chủ rừng được liệt kê và cập nhật vào website (Giấy CNQSDĐ, Phương án quản lý Rừng và Quyết định phê duyệt; Hồ sơ Giao đất, Quyết định Giao đất) 2. Quy hoạch và phân loại trạng thái, trữ lượng, lập bản đồ và thuyết minh phương án Đồng quản trị 30 ha/90.000 cây bản địa đúng quy trình và quy định của pháp luật. 	Độ che phủ Khả năng tiết nước Khả năng tích lũy Carbon Khả năng hấp phụ CO2 Tính đa dạng sinh học (thành phần loài) Độ ẩm và hàm lượng mùn tầng canh tác	Lượt người đến g sẽ ngày càng cao Các chủ rừng lắng mong muốn tiếp c Chính quyền có c rộng Truyền thông có n tỏa và giáo dục
UBND Sơn kim, Hương sơn					
Tập đoàn PEPSICO					
Tap chí TNMT- Bộ TNMT					

Nhân tố Chủ thể	Nội dung quan tâm	Đầu ra	Cách tiếp cận	Chỉ số hiệu quả	Chỉ số ảnh
YIELDS- AGREE (mạng lưới chủ rừng NNST Kế cận					
MECO- ECOTRA Mạng lưới Chủ rừng Lưu vực Mekong					

IX. Tiêu chí và yêu cầu:

- Các bên tham gia đảm bảo đưa ra được một cấu trúc quản trị chuyên nghiệp – minh bạch – đạo đức.
- Các bên cùng tham gia xây dựng một công cụ hệ thống hoá các cơ sở dữ liệu về thông tin của cây gồm: nguồn gốc cây, loại cây, quy trình lấy hạt, thời gian trồng, định vị GPS từng cây, chu vi cây qua từng năm; trong 10 năm đầu.
- Các bên cùng tham gia buổi meeting online thảo luận chi tiết về chương trình trong thời gian tới sau khi CONCEPT NOTE được ông Lê Xuân Nghĩa – Chủ tịch Viện CODE phê duyệt!

X. Ngân sách: ?! Thảo luận Online giữa các chủ thể!

Dòng Dinh dưỡng thu hái từ Thí điểm Đồng Quản trị HST Rừng Đầu nguồn Sông Ngàn phố

1. Hoàn phục lại Cơ thể HST đầu nguồn các lưu vực
2. Các chủ thể hiểu, biết, thấy rõ trách nhiệm Phụng dưỡng cơ thể HST đầu nguồn;
3. Tạo dựng được một không gian văn hóa, sinh thái, sinh kế, kinh tế và môi trường đúng tâm hồn và phong cách Việt nam;
4. Phụng dưỡng cơ thể HST là trách nhiệm và quyền Công nhân cao cả và thiêng liêng;
5. Tạo được một giáo trình thực hành khả thi cho ai thiện chí muốn tự chữa lành hệ quả do mình đang gây tổn thương cho Đất Mẹ và Chính Mình./.

“Giúp Người mà Người không được hiểu, không được biết và không được thấy Việc Ta giúp là HẠI NGƯỜI và HẠI CHÍNH TA”! (Page 1.Ch I. Tìm lại Chính Mình¹⁷)!.

¹⁷ Tran thi Lành 1992